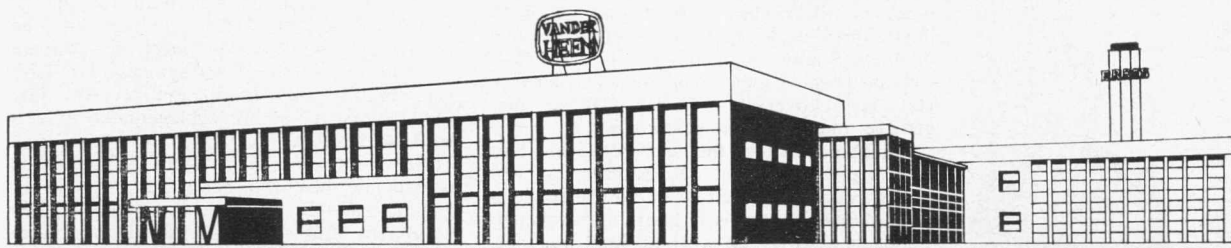

het V.D.H.-tje

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr 844
19 juni 1964

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

Feest in Sneek

Den Haag, donderdag 11 juni, half acht. Het vertrouwde geluid van onze fabrieksfluit had iets feestelijks voor mij, toen ik op dat vroege tijdstip met drie mede-Van der Heemers per auto naar Sneek vertrok. Na 3 jaar pionieren was de grote dag aangebroken waarop onze nieuwe vestiging in Sneek zou worden geopend.

Na een vlotte rit door (gelukkig) zonovergoten polders naderde tegen 10 uur het mij, na enkele bezoeken in de afgelopen jaren, al bekende silhouet van Sneek aan de horizon. Zelfs dit silhouet had een feestelijk tintje gekregen. Al van verre vertelde de wapperende driekleur op de toren van het Sneekse stadhuis aan ieder die er oog voor had, dat er feest in Sneek was!

Aangezien de auto voorzien was van een parkeerstrook op de voorruit werden wij door de politie op voorkomende wijze via de kortste weg naar de nieuwe fabriek geleid. De laatste 500 meter werd onze weg gemarkeerd door enkele tientallen vlaggemasten waaraan afwisselend de Friese vlag, de Haagse, Utrechtse en Sneekse kleuren het groen rond de fabriek extra kleur gaven.

De kantine op de eerste verdieping vulde zich, naarmate de wijzers van de klok het tijdstip van half elf naderden, geleidelijk met de honderden gasten. Naast de ons vertrouwde gezichten van onze directeuren en enkele onder-directeuren en de heren J. v. Randwijk en Prof. Ir. J. J. Broeze, onze commissarissen, maakte men mij attent op de aanwezigheid van onder andere de burgemeester van Sneek, de heer L. Rasterhoff, de heer Ir. A. F. Spruyt, hoofd-ingenieur directeur van Rijkswaterstaat en de heer Mr. L. G. Wansink, plaatsvervangend directeur-generaal van de Industrialisatie en de Energievoorziening.

Om elf uur hadden alle genodigden hun plaatsen ingenomen en was voor onze directeur Ir. Zaaijer het ongetwijfeld voldoende gevende moment aangebroken dat hij tot de opening van de bijeenkomst kon overgaan. Prof. Dr. Sj. Groenman, hoogleraar in de Sociologie aan de Rijksuniversiteit te Utrecht hield hierna een voordracht over de achtergronden en beteke-

nis van de Industrievestiging in Friesland.

Mr. H. P. Linthorst Homan, Commissaris der Koningin in de Provincie Friesland kreeg daarna het woord en verrichtte door een druk op een knop de officiële opening. Die druk op de traditionele knop was voor twee in originele Friese klederdacht geklede meisjes het sein om de afsluiting tot het toneel te openen, waardoor een show van onze produkten zichtbaar werd.

De opening was een feit en onder het

genot van een glas champagne werden gelukwensen uitgewisseld en een succesvolle verdere uitbouw besproken.

Hierna kregen alle gasten de gelegenheid om het bedrijf te bezichtigen, waar door onze Sneekse collega's normaal werd gewerkt. Allen die het voorrecht hebben gehad onze nieuwe vestiging te zien zal het niet verwonderen wanneer ik zeg, dat de bewonderende en enthousiaste opmerkingen van onze gasten niet van de lucht waren.

Na afloop van de excursie onder leiding van enkele medewerkers van het Sneekse bedrijf was er in de kantine nog gelegenheid om een broodjeslunch met koffie te gebruiken.

Toen de ergste drukte wat was geluwd heb ik, gezeten in een comfortabele clubfauteuil in de hal, nog wat na zitten mijmeren en alle gebeurtenissen van die dag de revue laten passeren. Ik kon maar tot één gedachte komen. En dat was er een van bewondering voor alle mensen wie of wat zij in ons bedrijf ook zijn en die op welke plaats dan ook deel hebben gehad aan de organisatie van deze feestelijke gebeurtenis. Dat het feest in Sneek was, is zeker niet in de laatste plaats aan hun voorbereidend werk te danken.

Sneek, donderdag 11 juni, kwart over drie. De nieuwe vestiging van Van der Heem in Sneek is een feit.

Allemaal en iedereen: Proficiat!

C. Schrevel.

WAARDEREND

Na een welkomstwoord tot de hoge gasten, gaf de heer Zaaijer eerst enig inzicht in de beweegredenen van de directie in Sneek een nieuw bedrijf te stichten; hoe daarbij de gunstige ligging, de verwachting voldoende personeel te kunnen aantrekken, de mentaliteit van de bevolking en de krachtige steun van het gemeentebestuur een rol hebben gespeeld.

Hij noemde vervolgens de verschillende stadia waarin de bouw zich heeft voltrokken en prees daarbij Ir. Peelen die òn bij de bouw òn bij de organisatie van het bedrijf Sneek zich op voortreffelijke wijze van zijn taak heeft gekwetend.

De tweede man aan wie Van der Heem met betrekking tot Sneek veel dank is verschuldigd, aldus de heer Zaaijer, is de architect van dit gebouw, de heer Goodijk. De heer Goodijk, die eigenlijk geen ervaring in fabrieksbouw had, heeft in goede samenwerking met onze technici kans gezien dit fraaie, doelmatige en niet te dure gebouw te ontwerpen, dat in het landschap niet detoneert, ja misschien wel een sieraad genoemd mag worden. Ik geloof, dat er slechts weinigen zullen zijn, die geen goede woorden voor deze schepping over hebben.

Verder bracht de heer Zaaijer dank aan de officiële instanties, aan de medewerkers aan de bouw, aan de pers en aan de Commissaris der Koningin, die zich bereid had verklaard de officiële opening te verrichten.

Hij sprak de hoop uit dat er voldoende mensen zouden zijn om het werk te kunnen verrichten, dat zij daarin voldoende zouden vinden en waardering ervoor bij de bedrijfsleiding.

der Nederlanden niet op haar lauweren gaan rusten. Het is met haar als met een goede huisvrouw: zij is nooit klaar. Het verdwijnen van de structuurwerkloosheid betekent alleen dat zij haar dagtaak goed heeft verricht. Morgen is er opnieuw veel te doen. Nieuwe industrie is uit het Friese welvaartsbeeld niet meer weg te denken. Het vertrekoverschot is dan ook in niet geringe mate kleiner geworden.

Nadat de spreker met een voorbeeld had duidelijk gemaakt dat de vestiging van een nieuw bedrijf met een bepaalde personeelssterkte niet automatisch hoeft te betekenen dat de geregistreerde werkloosheid met hetzelfde aantal terugloopt, betoogde hij dat het tot stand brengen van een nieuwe vestiging vaak voor het bedrijf zelf een stimulans betekent om over de drempel van de gewoonte heen te stappen.

Vaste paden worden verlaten en dingen die altijd op een bepaalde manier zijn gebeurd worden kritisch op hun doelmatigheid bekeken. En ook voor de reeds aanwezige bedrijven kan zo'n nieuwe vestiging aanleiding zijn voor zelfkritiek. De vestiging van een nieuw bedrijf werkt aldus activerend op het gehele industriële klimaat.

Toespraken tijdens officiële opening

De keuze van de plaats van onze nieuwe vestiging, te weten: de zuidwesthoek van Friesland, achtte hij een verantwoorde keuze. Dit gebied immers komt stellig in aanmerking voor een industriële impuls. Men kan ook wel de uitspraak wagen, dat de bevolking deze opvatting deelt. Daarnaast mag men aannemen, dat de bevolking over het algemeen positief zal staan tegenover de vestiging van een bedrijf, dat deel uitmaakt van een groter geheel; een groter geheel dat in den lande een naam heeft verworven — en dus ook te verliezen — op het gebied van goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Dit hoeft nog niet te betekenen dat er zich nu drommen werknemers voor dit gebouw zullen gaan verdringen; men kan een voorstander zijn van emigratie zonder zelf te gaan emigreren. Er bestaan bij velen ten plattelande zonder twijfel nog onjuiste voorstellingen van een fabriek. Overigens kan dat foutieve beeld eenvoudig worden opgeruimd door de bevolking het interieur van dit moderne gebouw te tonen. Daarnaast zal er veel en juiste voorlichting moeten worden gegeven om de reeds van oudsher in dit gebied bestaande weerstand tegen het werken van vrouwen in de industrie te overwinnen. Maar een open en geduldige voorlichting zal ongetwijfeld niet tevergeefs blijken te zijn.

Nadat professor Groenman nog aandacht had besteed aan de betekenis van onze nieuwe vestiging voor de stad Sneek en naaste omgeving besloot hij zijn voordracht met de volgende woorden:

„De wens die aan de opening van dit bedrijf moet worden verbonden kan niet anders zijn, dan dat het een waardevolle bijdrage zal leveren aan de industrialisatie, waarbij het niet alleen kwantitatieve, maar ook kwalitatieve effecten zal kunnen oproepen, en waarbij het zich daarnaast ook zal inpassen in de regionale samenleving.”

BESCHOUWEND

Prof. Dr. Sj. Groenman begon met op te merken, dat bij de huidige spanning op de arbeidsmarkt wel eens stemmen opgaan die tot voorzichtigheid manen met een verdere uitbreiding van de industrie. Maar bij een toename van de Nederlandse bevolking met ongeveer 1 miljoen mensen in 5 à 6 jaar moet er wat gedaan worden. Ook hier in het noorden, waar de structuurwerkloosheid tot het verleden behoort, kan de Staat

VERTROUWEND

Mr. H. P. Linthorst Homan roemde de vooruitziende blik van de leiding van Van der Heem om zich in Sneek te vestigen en daardoor mede te werken aan het streven der regering een doelmatiger spreiding van bevolking en werkgelegenheid in ons land te bereiken.

Het behoort ook tot de taak van de provinciale besturen actief te zijn op het gebied van de algemene welvaartsbevordering, in casu via de industrialisatie. Hoewel dit de laatste jaren gelukkig begint af te nemen, heeft Friesland nog een flink negatief migratiesaldo.

In de periode 1950—1963 zijn er in Friesland in totaal 177 nieuwe industriële vestigingen tot stand gekomen. Reeds meer dan 37% van het in de industrie werkzame deel van de Friese bevolking werkt in de metaalnijverheid, een bewijs dat de

Friezen zeer kundig zijn op dit gebied.

De heer Linthorst Homan vertelde hoe de industrialisatie in Friesland verloopt en hoe hierdoor in verschillende steden een meer industrieel klimaat is geschapen. Het provinciaal bestuur streeft ernaar het woonklimaat van de industriële centra nog verder op te trekken naar een peil dat steeds beter de vergelijking met het in dit opzicht nog veelal bevoorrechte westen des lands kan doorstaan.

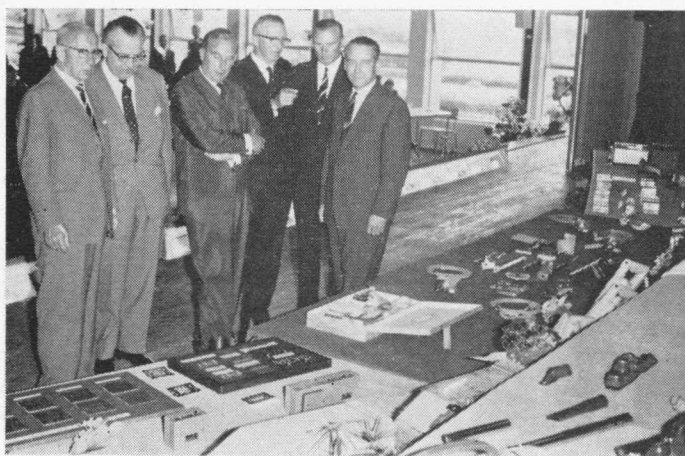
Niet alleen op het verkeersgebied te land en te water, maar ook door moderne voorzieningen op de terreinen van recreatie, volksgezondheid en sportaccommodatie.

Ik ben er vrijwel zeker van, aldus de heer Linthorst Homan, dat directie en commissarissen van Van der Heem nooit spijt zullen hebben van hun besluit, dit bedrijf in Friesland's tweede stad te vestigen. Van harte hoop ik, dat het deze nieuwe industrie in ons mooie Friese land in ieder opzicht goed moge gaan en dat degenen, die het voorrecht hebben in dit interessante bedrijf te werken, het eveneens heel goed moge gaan. De wijze, waarop de directie aansluiting zoekt bij de stedelijke en regionale samenleving alhier geeft alle vertrouwen.

Er bestaat ook vertrouwen ten opzichte van de goede verhoudingen tussen deze industrie en de talrijke hier al eerder gevestigde bedrijven. Moogt gij allen tezamen in goede harmonie het nationale en ook ons gewestelijk belang dienen door uw huishouding voortdurend op het modernst mogelijke peil te brengen en te houden, daarmee in belangrijke mate dienende de belangen van de gehele Friese bevolking.

De druk op de traditionele knop was het sein voor twee in Friese klederdracht geklede meisjes om de afsluiting tot het toneel te openen, waardoor een imposante show van onze produkten zichtbaar werd.

Die show van produkten was even later onderwerp van bewonderende belangstelling van o.a. de heren Van Randwijk, Broeze en Linthorst Homan, in tegenwoordigheid van onze directeuren, de heren Gussenhoven, Zaaïjer en De Hartog.

Feestmenu ★

donderdag 11 juni 1964:

11.00 uur: officiële opening (toespraken rechtstreeks uitgezonden door RONO)

12.00 uur: excursie van genodigden door de nieuwe fabriek

14.00 uur: lunch voor genodigden in hotel De Wijnberg

19.30 uur: Feestavond in Amicitia te verzorgen door Haagse personeel voor autoriteiten en inwoners van Sneek en omgeving

vrijdag 12 juni 1964:

14.00 uur: vertrek uit Den Haag van daartoe uitgenodigde Haagse medewerkers voor een bezoek aan de nieuwe vestiging

19.30 uur: Feestavond in Amicitia voor personeel van de Sneekse vestiging, Haagse en Utrechtse gasten, te verzorgen door Haagse beroepsartiesten.

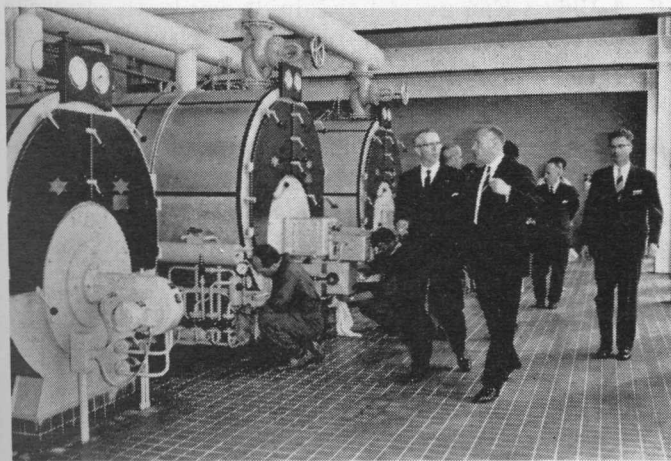
Na afloop bal tot 1.00 uur.

zaterdag 13 juni 1964:

14.00 uur: Aanvang excursies voor belangstellenden uit Sneek en omgeving.

„Als er één man is, door wiens stimulerende kracht deze nieuwe vestiging tot stand is gekomen, dan is dat wel de heer Zaaïjer”, aldus onze president-commissaris, de heer J. van Randwijk, in zijn tafelrede tijdens de officiële lunch in Hotel De Wijnberg.

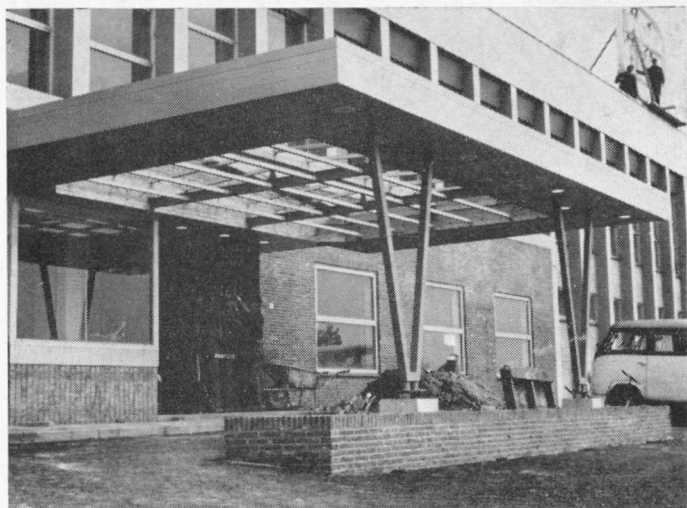
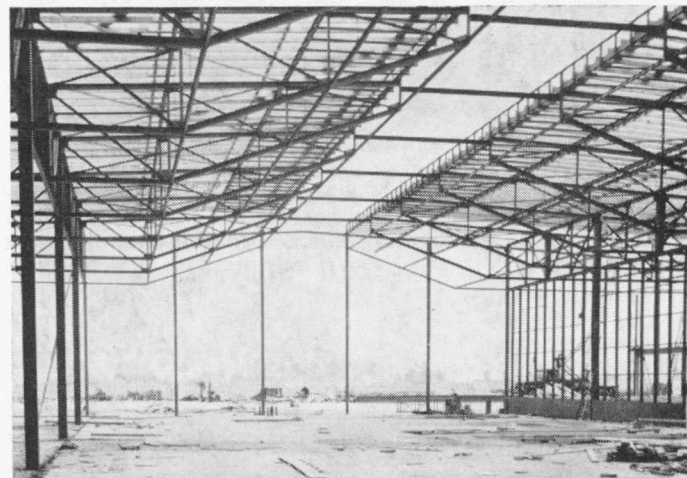

Na de officiële opening volgde een rondleiding door het bedrijf; hier het gezelschap in het ketelhuis.

V.l.n.r. de heren Mr. Linthorst Homan, Ir. Zaaïjer, hr. Tjaljema (voorzitter Ned. Mij voor Nijverheid en Handel dept. Sneek) en Ir. Peelen.

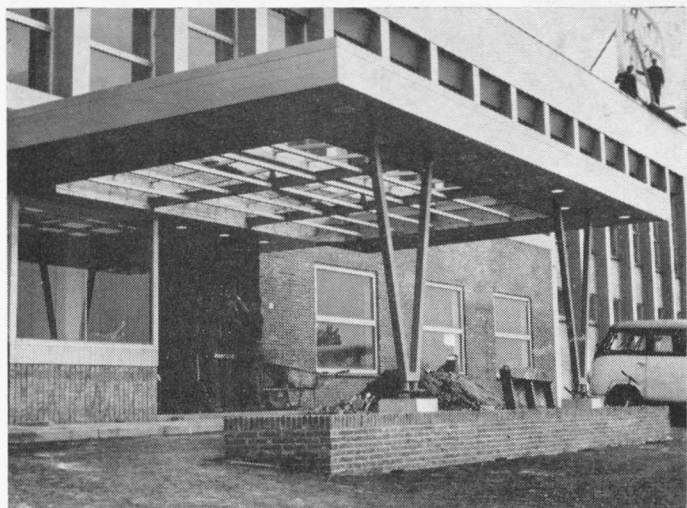
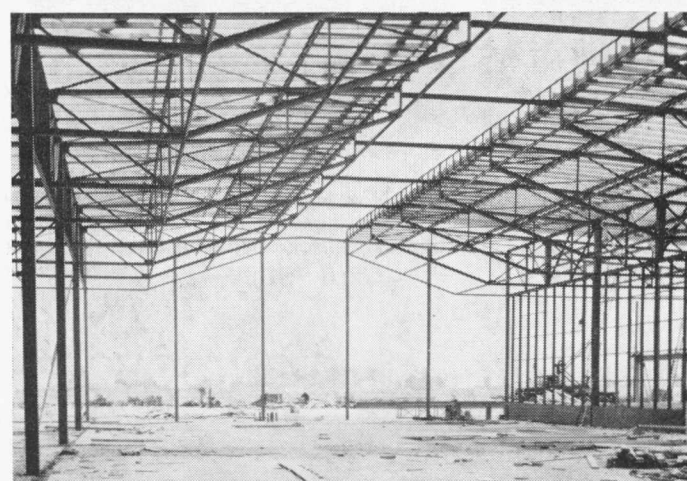

Op de Radiomontage toonde het gezelschap belangstelling voor de diverse montagetaken. V.l.n.r. mevrouw Linthorst Homan, haar echtgenoot, Mr. L. G. Wansink (plv. dir.-gen. Industrialisatie en Energievoorziening), hr. G. P. Tjaljema, Ir. Zaaïjer en Ir. Peelen.

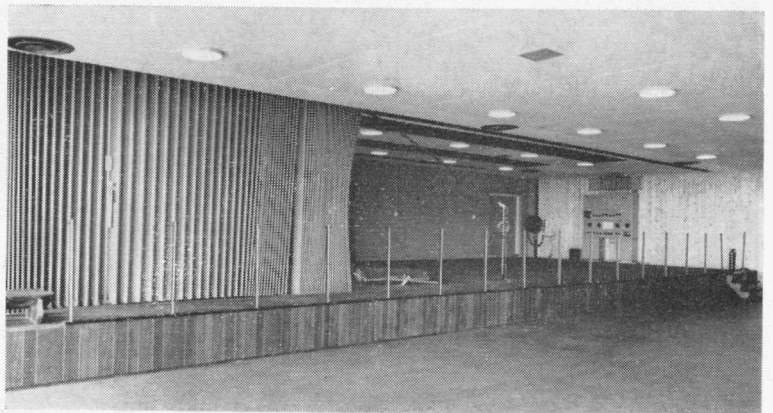
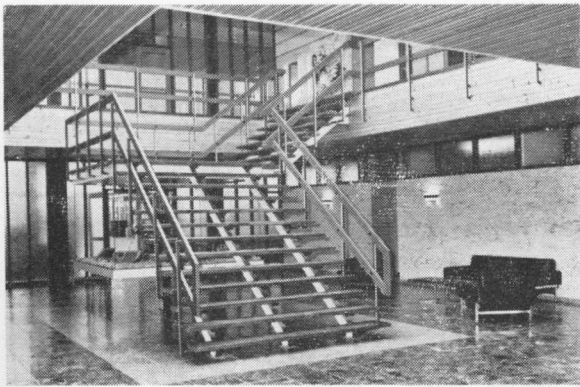
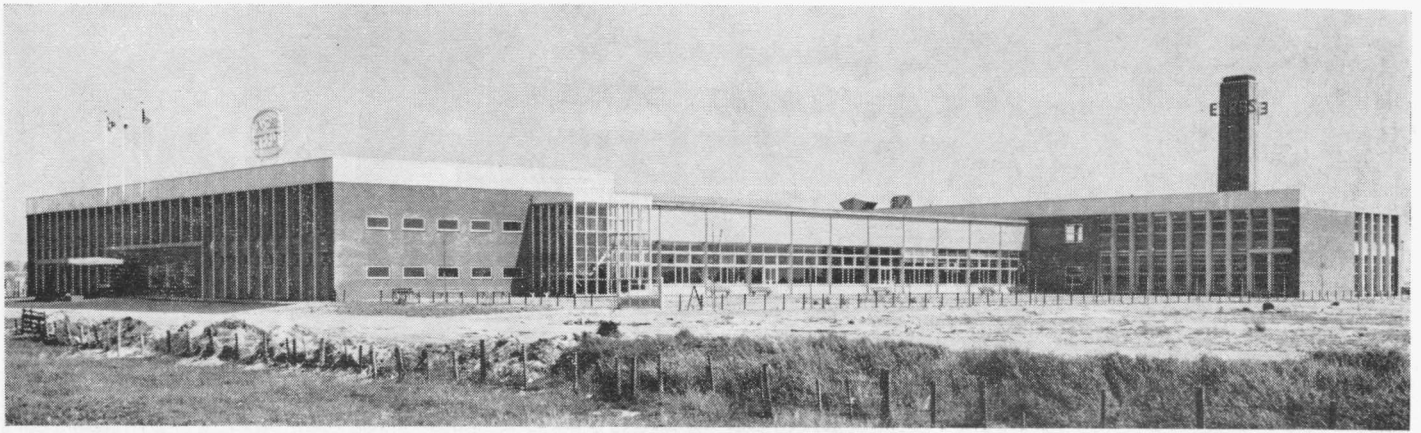
SNITSER kroniek

- 9- 9-1960** Mededeling in de Ondernemingsraad Maanweg dat de directie besloten heeft elders een nieuwe fabriek te vestigen.
- 22-10-1960** Het college van B & W te Sneek zal aan de Gemeenteraad voorstellen op een perceel van het industrieterrein langs Rijksweg 43 een fabrieksgebouw te doen optrekken.
In afwachting van het gereedkomen van het fabrieksgebouw zal in een kleinere hal zo spoedig mogelijk met de fabricage worden begonnen.
- 29-10-1960** In het VDH-tje wordt de benoeming van Ir. J. Peelen tot bedrijfsleider van het bedrijf Sneek aangekondigd.
- 5- 1-1961** Gemeentebestuur Sneek, enige hoofden van dienst van de stad Sneek, alsook enige journalisten bezoeken ons Haagse bedrijf.
- 27- 1-1961** Foto's in het VDH-tje van de terreinen van onze tijdelijke en definitieve vestiging.
- 8- 5-1961** De fabriek in de Vrijbuitenstraat wordt betrokken.
- 19- 5-1961** Aflevering eerste produkten.
- 6-10-1961** In het VDH-tje worden nadere gegevens over de nieuw te bouwen fabriek gepubliceerd, voorzien van een schets.
- dec. 1961** Rijksgoedkeuring ontvangen.
- 9- 2-1962** Het eerste complete radiotoestel komt van de band. Dit in tegenstelling tot het plan, Sneek als toeleveringsbedrijf voor de Radio- en TV-Montage te Den Haag te laten fungeren.
- 6- 4-1962** Een groot bord duidt de plaats aan waar de nieuwe fabriek zal verrijzen.
- mei 1962** Er werken al 80 personen in Sneek. Met het heiwerk wordt begonnen.
- 5-10-1962** Het eerste officiële produkt van de Gereedschapmakerij gereed.
- nov. 1962** De bestaande loods aan de Vrijbuitenstraat wordt met 235 m² uitgebreid; magazijn, expeditie en Solex-service betrekken het nieuwe gedeelte.
- april 1963** Start van de bouw van het hoofdcomplex.
- juli 1963** Om na de fabrieksvakantie de productie wederom te kunnen uitbreiden wordt 'de boerderij' betrokken.
- 27- 6-1963** Hoogste punt nieuwbouw bereikt.
- 19- 5-1964** Met de verhuizing is een begin gemaakt, die 28 mei is voltooid.

snitser kroniek

- 9- 9-1960 Mededeling in de Ondernemingsraad Maanweg dat de directie besloten heeft elders een nieuwe fabriek te vestigen.
- 22-10-1960 Het college van B & W te Sneek zal aan de Gemeenteraad voorstellen op een perceel van het industrieterrein langs Rijksweg 43 een fabrieksgebouw te doen optrekken.
In afwachting van het gereedkomen van het fabrieksgebouw zal in een kleinere hal zo spoedig mogelijk met de fabricage worden begonnen.
- 29-10-1960 In het VDH-tje wordt de benoeming van Ir. J. Peelen tot bedrijfsleider van het bedrijf Sneek aangekondigd.
- 5- 1-1961 Gemeentebestuur Sneek, enige hoofden van dienst van de stad Sneek, alsook enige journalisten bezoeken ons Haagse bedrijf.
- 27- 1-1961 Foto's in het VDH-tje van de terreinen van onze tijdelijke en definitieve vestiging.
- 8- 5-1961 De fabriek in de Vrijbuitenstraat wordt betrokken.
- 19- 5-1961 Aflevering eerste produkten.
- 6-10-1961 In het VDH-tje worden nadere gegevens over de nieuw te bouwen fabriek gepubliceerd, voorzien van een schets.
- dec. 1961 Rijksgoedkeuring ontvangen.
- 9- 2-1962 Het eerste complete radiotoestel komt van de band. Dit in tegenstelling tot het plan, Sneek als toeleveringsbedrijf voor de Radio- en TV-Montage te Den Haag te laten fungeren.
- 6- 4-1962 Een groot bord duidt de plaats aan waar de nieuwe fabriek zal verrijzen.
- mei 1962 Er werken al 80 personen in Sneek. Met het heiwerk wordt begonnen.
- 5-10-1962 Het eerste officiële produkt van de Gereedschapmakerij gereed.
- nov. 1962 De bestaande loods aan de Vrijbuitenstraat wordt met 235 m² uitgebreid; magazijn, expeditie en Solex-service betrekken het nieuwe gedeelte.
- april 1963 Start van de bouw van het hoofdcomplex.
- juli 1963 Om na de fabrieksvakantie de produktie wederom te kunnen uitbreiden wordt 'de boerderij' betrokken.
- 27- 6-1963 Hoogste punt nieuwbouw bereikt.
- 19- 5-1964 Met de verhuizing is een begin gemaakt, die 28 mei is voltooid.

Gaat u even mee?

Op deze pagina ziet u:

Boven: Een exterieuropname van onze nieuwe vestiging.

Links van boven naar beneden: Als u binnenkomt staat u in deze hal. De trap leidt o.a. naar de kantine en de kantoorafdelingen.

Deze ruimte is het werkterrein van de gereedschap- en stempel-makers.

Het ons allen vertrouwde beeld van een montage-afdeling.

Hierboven: Het toneel van de kantine.

Hieronder: De kantine, gezien vanaf het toneel.

Donderdagavond was er een groot Van der Heem feest in Amicitia. Een feest, dat georganiseerd was om de bevolking van Sneek en omgeving te laten kennismaken met datgene wat een 90-tal Van der Heemers in Den Haag als vrijetijdsbesteding doet. Een bonte avond dus, verzorgd door ons mannenkoor o.l.v. Harry Holtman, het ballet o.l.v. mevr. Henny van Irsen, de Heemmasters o.l.v. Ange Spuijman en de toneelgroep. Zoals gebruikelijk: het geheel onder de goede leiding van de heer Koopman.

De bezoekers werden al voor het theater met muziek door een Sneeker drumband ontvangen om daardoor, voor zover dat nog nodig was, beter in de stemming te komen.

Onze directeur, de heer F. de Hartog, opende de avond met een welkomstwoord. De heer De Hartog zei o.a.: De plaats, waar ik mij op het ogenblik bevind, vormt een symbool van de bedoelingen die wij met het organiseren van deze avond nastreven. Achter mij bevinden zich vele medewerkers van Van der Heem: technici, kantoorpersoneel, typistes e.d., maar tegelijkertijd beoefenaars van zang, dans of toneelspel. Kortom een keur van kleinkunst uit eigen kring.

Vóór mij een doorsnee van de bevolking van Sneek en van de zuidwesthoek, gere-

FAN EIGEN HIEM

presenteerd door autoriteiten, bestuurders van vele verenigingen en particulieren.

Achter mij Van der Heem, vóór mij Sneek en omgeving. Beide groepen slechts gescheiden door een gordijn, dat verwijderd zal worden zodra ik mijn plaats in de zaal zal innemen.

Het zal ons verheugen als de bedrijfsgemeenschap, die wij hier gesticht hebben, heel spoedig als waardevol element in de gehele Sneeker gemeenschap en die van de zuidwesthoek aanvaard zal worden. Vandaar dat het weghalen zo aanstonds van het gordijn een eenheid tot stand zal brengen tussen zaal en podium, tussen Van der Heem en Sneek.

De heer De Hartog dankte alle aanwezigen voor hun komst en wenste hen een prettige avond.

Onder de titel FAN EIGEN HIEM gaf in een vlot tempo een 90-tal medewerkers uit Den Haag een bont programma te zien bestaande uit niet minder dan 18 nummers. Getuige de reacties uit de zaal, ging het programma erin als de bekende Friese kruidkoek.

Wij geloven beslist dat deze kennismaking zonder meer geslaagd is. Dat bleek trouwens duidelijk bij het slotwoord op deze avond, dat werd uitgesproken door de

burgemeester van Sneek, de heer L. Rasterhoff, die met een geestig speechje alle medewerkers hartelijk dankzegde voor het gebodene. Namens de burgerij bood de burgemeester alle medewerkenden een zilveren lepeltje aan, voorzien van het wapen van Sneek.

Na afloop van de avond werd in de hal van Amicitia onze directie verrast met een geschenk, aangeboden door burgemeester Rasterhoff namens de burgerij van Sneek, bestaande uit een koperen sierpot en drie vlaggen, de Nederlandse, de Friese en de Sneekse vlag, die bij feestelijke gelegenheden boven ons nieuwe gebouw zullen wapperen.

„Dag mijnheer Koopmans”

Het is bij de opening van de nieuwe fabriek natuurlijk de bedoeling van Van der Heem geweest onze naam wat meer bekendheid te geven. Maar ook enkele Van der Heemers hebben die bekendheid verworven. Toen de heer Koopman de dag na de bonte avond een boodschap deed in Sneek werd hij in een winkel door de verkoopster begroet met: Dag mijnheer Koopmans. Zij was ook op de Bonte Avond van donderdag.

„Materiaalkleuren brengen sfeer”

In zijn openingswoord sprak de heer Zaaijer over ons nieuwe gebouw in Sneek als een schepping van de heer Goodijk. Des te meer reden was er voor ons de heer Goodijk, de architect, te interviewen.

De heer Goodijk kreeg de opdracht tot het ontwerpen van het gebouw op 37-jarige leeftijd, toen hij al een veelbelovend architect was, echter zonder ervaring in het ontwerpen van een fabrieksgebouw. Uit het gesprek bleek wel dat de heer Goodijk uit een artistieke familie komt. Hij tekende altijd graag en toen hij bijna het gymnasium afgelopen had, wilde hij, zoals hij dat noemde, de bouwrij in. Hij ging op de HTS in Groningen bouwkunde studeren.

In diezelfde tijd was hij aan een architectenbureau in Groningen verbonden, waar hij gedurende 1½ jaar stedenbouwkundig werk deed. Vooral in die periode, aldus de heer Goodijk, borrelde als het ware de creatieve kant op. In 1948 werd hij als militair naar Indonesië gezonden, waar hij werd geplaatst bij een bouwkundige afdeling van het KNIL. Bij de genie heeft hij veel creatief werk kunnen doen, onder andere maakte hij een ontwerp voor een monument voor een ereveld en een groot stedenbouwkundig plan voor Zuid-Sumatra. Het is niet bekend, gezien de politieke situatie toentertijd, of deze plannen ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd.

In 1950 kwam de heer Goodijk terug in Nederland en begon toen aan zijn architectenopleiding. Men moet om deze opleiding te kunnen volgen tenminste 3 jaar praktijk hebben. De heer Goodijk volgde een avondcursus VBO (Voortgezet Bouwkunst Onderwijs), uitgaande van de Bond van Nederlandse Architecten, die 4 jaar duurde. Na de middelbare schooloplei-

ding was dit dus een studie van niet minder dan 11 jaar theorie en praktijk.

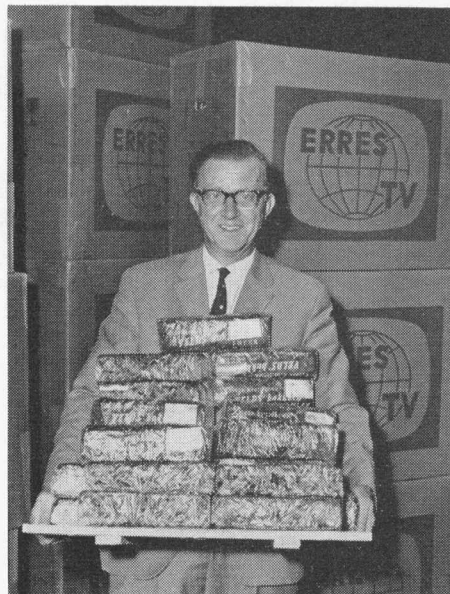
In 1953 volgde de heer Goodijk zijn oom op, die een architectenbureau in Sneek had en in dat jaar was overleden. Begin 1961 kreeg hij opdracht een fabriekshal te ontwerpen, welke opdracht uitgegroeid is tot het moderne gebouw dat vandaag is geopend.

De heer Goodijk is blij dat hij deze opdracht heeft kunnen uitvoeren zoals hij die als architect zag, dankzij de medewerking die hij vooral van Ir. Peelen heeft gehad. Op onze vraag: „Was u vrij uw ontwerp te maken zoals u wilde?“, antwoordde de heer Goodijk: „Volledig! Uiteraard moest daarbij het doel, het ontwerpen van een fabriekswerkruimte met alle eisen van dien, vooropstaan.

„Ik heb geprobeerd“, zei de heer Goodijk, „sfeer in het gebouw te bouwen, dus niet door met veel verkleuren het geheel een prettig aanzien te geven, maar door het materiaal zo te kiezen, dat in hoofdzaak de materiaalkleuren die sfeer bepalen”.

Wij vroegen de heer Goodijk of hij ondanks het feit dat hij druk bezet is, nog hobby's heeft en die uitoefent. „Gelukkig wel“, was het spontane antwoord, „ik ben dol op muziek, speel zelf piano en heb jarenlang samen met een bandje gespeeld; onder andere in Indië wekelijks voor de radio. Al ben ik dan in Veendam in Groningen geboren, ik woon praktisch mijn leven lang in Friesland; ik voel mij een Fries en dus ben ik ook een liefhebber van de zeilsport. De derde hobby bleek filmen en fotograferen te zijn.

Wij zijn de heer Goodijk erkentelijk voor het feit dat hij zoveel over zich zelf heeft willen vertellen en wij wensen hem en Van der Heem geluk met de prachtige schepping, die in Sneek is gerealiseerd.

koek
koekoek
koekoekoek
koekoekoekoek

Het niet in Sneek werkzaam zijnde personeel deelde in de feestvreugde van de opening van de nieuwe fabriek in Sneek doordat zij die dag van de directie een Friese kruidkoek kreeg aangeboden.

De chefs kregen telefonisch het verzoek voor hun medewerkers een verrassing te komen afhalen. Op de foto ziet u hoe de heer Stigter van de Ponskaartenadministratie Den Haag in het Veem zijn portie heeft afgehaald.

zelfs kinderwagens door de fabriek gereden en men keek maar en stak zijn verwondering niet onder stoelen of werkbanken. Niets dan lof en interesse voor ons bedrijf.

De organisatie liep gesmeerd. Onder de medewerkers van die middag werden dan ook 2 radio's verloot. Het was grandioos.

En toen hadden we 't gehad. 3 dagen feest, 3 dagen actie. Stralend weer. En het liep allemaal zo lekker. De velen die op welke wijze ook iets gedaan hebben, veel, weinig, allen zullen met grote voldoening op hun werk terugzien. En mag ik dan zeggen wat ik zo vaak heb gehoord: HET WAS AF. En mag ik ook zeggen wat ik denk: DAT MEN ER GEEN FLAUW VERMOEDEN VAN ZAL HEBBEN WAT DAARVOOR KWAM KIJKEN.

136, 137, 138, 139 . . . zo, zo!

487, 488, 489, 490 . . . tjonge, tjonge!

929, 930, 931, 932 . . . pffff!

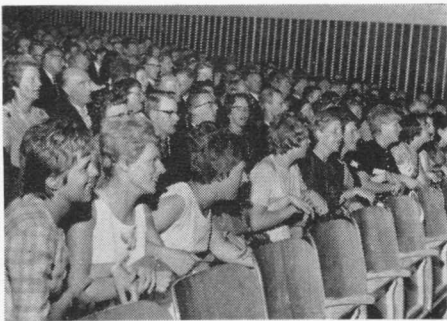
21. Zaterdagmiddag 13 juni „Open House“, met andere woorden gelegenheid voor belangstellenden de fabriek te bezichtigen. Wordt door middel van advertenties bekendgemaakt. Is organisatorisch geheel uitgewerkt.

Ja, dat was nummer 21 van het programma van actie met betrekking tot de opening fabriek Sneek. Kunt u zich voorstellen dat na 2 drukke dagen de organisatoren bij dit punt dachten: Dit nog even en dan hebben we 't weer gehad? En dat zij, toen de temperatuur opliep tot 30°, vermoedden dat de aantrekkingskracht van het water in de Friese meren groter zou zijn dan een splinternieuwe fabriek?

Toch stonden ze klaar: twee bussen bij het station, in elk een Van der Heemer, die om 't kwartier zouden vertrekken naar de Lorentzstraat, de 14 rondleiders, de jufvrouw met de lootjes (per 100 bezoekers een portable radio), de BB-mannen, de schenkers van koffie, de demonstratieploeg op de Montage en nog veel meer Sneekse werknemers — allemaal trots op hun fabriek die door iedereen gezien mocht worden.

Men was op alles voorbereid en dat was maar goed ook. Want het bleek dat er belangstelling was voor dit nieuwe bouwwerk in Sneek, grote belangstelling. Zij kwamen per bus, per auto, per fiets, of bromfiets; jong, oud, mannen, vrouwen, van alle leeftijden . . . 939 in getal! Er werden

Schön ist die Jugendzeit...

Reuze bedankt!

„Hier is Snits”

Zo kondigde Joop van Zijl van AVRO's reportagedienst zich 11 juni aan. Kort na de uitzending van het nieuws om 13.00 uur gaf de AVRO al verslag van de opening van onze fabriek in Sneek. In onze Haagse en Utrechtse bedrijven kon deze reportage via de omroepinstallatie worden beluisterd. Zo hoorden wij korte stukjes uit de toespraken van Ir. P. G. Zaaijer, Prof. Dr. S. Groenman en Mr. H. P. Linthorst Homan.

Het was van onze Haagse fabrieksfluit niet erg beleefd om tijdens de toespraak van Prof. Groenman deze met vier korte stoten te onderbreken. Maar het sein om het werk te hervatten moest kennelijk toch worden gegeven.

Voor de AVRO hopen wij dat de wens van Joop van Zijl in vervulling gaat, die zijn reportage besloot met de woorden: Dat onze reportages door de in Sneek te vervaardigen radiotoestellen altijd goed mogen doorkomen.

Hoe warm het was en hoe gezellig Cabaret-variété voor het personeel

De tweede dag van de feestelijkheden rond de opening van de fabriek aan de Lorentzstraat kreeg het Sneeker personeel een feestavond aangeboden in Amicitia.

Beroepsartiesten uit Den Haag brachten met hun cabaret-variété-programma, getiteld Van der Heem expres, de gasten in een feestelijke stemming.

De directie was vertegenwoordigd door Ir. P. G. Zaaijer. Verder waren aanwezig de heren K. J. van Duren, hoofd Personeelszaken, Ir. J. Peelen, bedrijfsleider en A. D. van der Kade, opvolger van de heer Peelen. Allen waren vergezeld van hun echtgenoten.

Dan was er de groep van 65 Haagse en Utrechtse personeelsleden, die, daartoe uitgenodigd, 's middags een bezoek aan het nieuwe bedrijf hadden gebracht. In dit gezelschap bevonden zich Ir. J. de Mey, bedrijfsleider Telco, en Ir. J. Keuning, bedrijfsleider Utrecht.

Behalve het personeel met introducees waren ook de werknemers die op enigerlei wijze bij de bouw betrokken waren geweest uitgenodigd.

En zo was de zaal van Amicitia gevuld met $\pm$ 600 feestgangers. Bij de ingang was aan de dames een doosje Haagse Hopjes en aan de heren (rokers) een doosje sigaretten uitgereikt.

Na een woord van welkom door Ir. J. Peelen brachten de artiesten hun diverse nummers. Conferencier en programmaleider was Herman 't Hart. De artiesten waren reuze enthousiast en wisten dit over te brengen op de aanwezigen in de zaal. Het Bonelli Kwartet deed dwaas met muziek-instrumenten, het Kalmar Trio gaf een paar uitstekende nummers akrobatiek te zien, Diana en Darantie vormden een virtuoos xylofoonduo en Chic en Co, die in het programma vermeld stonden als twee oer-muzikale dwazen, waren het door dik en dun (of mèt dik en dun?).

Gedurende de pauze en tijdens het bal wist de heer B. Cohen van het Haagse bedrijf de gasten te boeien met zijn micro-magie.

De aanwezigen hebben genoten van al de prestaties en in een opperbeste stemming begaven $\pm$ 280 van hen zich naar het bal in de foyer. Het was er gezellig en warm. Maar er waren koele dranken met toebehoren.

Nee, het was niet zomaar een feestje.

Er werd een goed programma geboden en wij twijfelen er niet aan of het is zeer gewaardeerd.

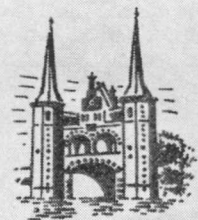
Micro-magie.

Quick, quick, slow.

VAN DER HEEM
DEN HAAG
UTRECHT - SNEEK

waterpoort sneek

opening fabriek sneek
11 juni 1964

ZO BEGON
HET
ALLEMAAL
IN 1960

Suikersakkie 'k wil jou hè!

Voor de verzamelaars van suikerzakjes heeft Van der Heem een serie zeldzame exemplaren op de markt gebracht. Op de dag van de opening van de fabriek Sneek werd in alle bedrijven koffie geserveerd met speciale suikerzakjes, voorzien van het opschrift Opening fabriek Sneek 11 juni 1964 en verder versierd met de Friese vlag of de vlag van Sneek, een afbeelding van de Waterpoort te Sneek, of van de nieuwe fabriek.

Die dag hadden ze al veel aftrek en heus niet alleen om de inhoud.